

Ze zasvěcených míst jsme se dozvěděli, že se nejméně tisíc stavebních firem odrazilo v letošním roce od dna. Zda je to statisticky doloženo, nevím, a zda to odpovídá skutečnosti, nemohu soudit. Nevím, o jaké firmy a jaké dno běží a co se tím odrazem myslí. Ať je tomu ale jakkoliv, je to zpráva potěšující.

Od dna se nadějně odrazila i betonářská setkání. Naše prosincová velká událost se poprvé nazývala Betonářské dny '94, avšak jistě to nebyla změna názvu, která dala výročnímu sjezdu nového ducha. Letošní setkání se totiž v mnohém lišilo od dosavadních konferencí (nechci tím ale ani zdaleka tvrdit, že byly špatné). Jednoduše by se možná dalo říci, že se na Betonářských dnech asi nikdo nemudil; ani chvilku. I když by to mohlo stačit pro informaci čtenářů, bylo by hrubou chybou nepodívat se na setkání podrobněji.

V čem došlo ke změně? Je dost možné, že si účastníci BD '94 v Pardubicích žádné změny neuvědomili. Nebyly to totiž změny organizované, vzniklé usnesením přípravného výboru nebo jiné moudré instituce. Formálně Dny proběhly tak jako dříve konferenčně. Změnil se však zájem a přístup účastníků, a to jak posluchačů, tak přednášejících.

Především se skoro vytratily didaktické referáty, které patří spíše do učeben než do konferenčních sálů, a objevila se řada příspěvků s nově pojatým vztahem k betonářské praxi. Dokonce i v obávaném bloku věnovaném výpočtům konstrukcí byly příspěvky podány srozumitelně, a bylo na nich znát, že se teorie začíná ubírat tam, kam si přeje zákazník, nikoliv teoretik na výzkumném pracovišti.

Potěšily mě informace o úspěších našich betonářů v Německu a v Rakousku. Česká prefabrikace dovede náhle velice pohotově reagovat na přání zahraničních architektů. Je pochopitelné, že k tomu jsou zapotřebí peníze, ale ty by nepomohly, kdyby nebylo myšlenkové pružnosti českých konstruktérů. Vzpomínám s nechutí, jak se na vývoji té či oné konstrukční soustavy pracovalo s vydatnou pomocí byrokratů celá léta, zatímco dnes stačí na přípravu sady výrobků několik měsíců nebo spíše týdnů.

Konstrukce mimořádné co do rozměrů či složitosti se na promítací ploše neobjevily. Účastníci však viděli mnoho inženýrsky zdařilých realizací s dobrým nebo dokonce vynikajícím architektonickým účinkem. Architektuře betonových konstrukcí bychom se měli věnovat podrobněji a měli bychom nalézt aktivní a trvalý kontakt s našimi kolegy architektky.

Nelze opominout tradičně oblíbené příspěvky věnované poruchám objektů. Toto bohužel věčně živé a nikdy nekončící téma upoutá vždy skoro všechny posluchače (zejména je-li uvedeno a "předsedáno" Tomášem Vaňkem). Letošní Betonářské dny věnovaly poruchám a opravám betonových konstrukcí více než tři hodiny času.

Z mnoha poutavých příspěvků (jejich seznam je uveden na jiném místě tohoto čísla našeho časopisu) chci ještě připomenout výklad hosta betonářských dnů, profesora J. Vamberského z Delftu, o demontovatelných betonových konstrukcích. Hovoří se o nich už po desetiletí, ale aplikace této myšlenky pokulhává. Prof. Vamberský nám ukázal několik zajímavých realizací ze Západní Evropy.

Co na Betonářských dnech chybělo? Pokud jde o reprezentaci různých druhů konstrukcí, pracovních metod a materiálů pravděpodobně nic. Postrádal jsem však ekonomickou informaci: kolik stál m³ konstrukce, m³ obestavěného prostoru, m² užité plochy. Stav našeho hospodářství je přece dnes již takový, že údaje o cenách mají smysl a umožňují porovnávání.

Nezaznamenal jsem žádné informace o tom, jak se která konstrukce uplatnila v zadávacím řízení. Takových řízení máme zřejmě dosud jen málo. Ale stačilo by dozvědět se alespoň o průběhu přípravy té či oné akce. Absence těchto informací není známkou snahy o utajování, ale spíše známkou skutečnosti, že se obchodní problémy běžného inženýra zatím dotýkají jen okrajově.

Mnoho příspěvků (a ne pouze z těch věnovaných poruchám) naznačilo, že zajišťování jakosti se zatím nestalo hlavním heslem dne. Někdy jsem měl pocit, že projektant odevzdal výkresy a bezobsažnou technickou zprávu, a pak se divil, co se na jeho stavbě děje, aniž by měl sílu a možnost do procesu nějak zasáhnout. Jedno z témat bylo sice zčásti věnováno systémům jakosti, ale mnoho jsme se o nich – až na osamocené příspěvek slovenských kolegů (Tibor Ďurica) – nedozvěděli. A přece se již dnes vyskytují vtíraví stavebníci, kteří se po systémech jakosti ptají. S tím souvisí i absence příspěvků věnovaných technickému dozoru, a to nejen nad prováděním, ale také nad projektováním betonových konstrukcí.

V referátech nebylo zmínky o záručních dobách a záručních podmínkách. Zatím se na tyto dva pojmy díváme jen právnickými očima, i když jde o pojmy důležité technicky a ekonomicky.

Nelze pominout společenský význam Betonářských dnů. Živé diskuze mezi kolegy, přáteli a kamarády v prostorách přílehlých k hlavnímu sálu a velká účast na večerním setkání ukázaly, jak důležité je v dnešní době, nabitě vývojem a změnou, umožnit odborníkům vyměnit si poznatky. Tuto atmosféru podpořila i účast firem, které vystavovaly a nabízely své výrobky nebo služby.

Velký zájem vzbudilo večerní vyprávění brněnského prof. Jiřího Stráského, který předvedl řadu snímků severoamerických mostů a uvedl mnoho svých zkušeností, které získal za čtyřleté práce v USA. Bylo potěšením slyšet o uplatnění českého inženýra v zemi, kde nároky na tvůrčí schopnosti a iniciativu jsou jak víme mimořádně vysoké.

Přejme si, aby organizátoři Betonářských dnů '94 (v čele s Pavlem Čížkem) věnovali svůj čas i přípravě BD '95. Bude se na ně těšit!

Milík Tietz